

Naročnina mesečno
18 Lir, za inozem-
stvo 20 Lir — ne-
deliška izdaja ce-
loletno 34 Lir, za
inozemstvo 50 Lir.
Ček. rač. Ljubljana
10.650 za naročnino
in 10.349 za inserate.
Podružnica:
Novo mesto.

Izključna pooblaščenka za oglaševanje italijanskega in tujega
izvora: Unione Pubblicità Italiana S.A., Milano.

Izšla vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku.

Uredništvo in uprava: Kopitarjeva 6, Ljubljana.
Redazione, Amministrazione: Kopitarjeva 6, Ljubljana.
Telefon 4001-4005.

Concessionaria esclusiva per la pubblicità di provenienza italiana
ed estera: Unione Pubblicità Italiana S.A., Milano.

Abbonamenti: Mese
18 Lire; Estero, me-
se 20 Lire, Edizione
domenica, anno 34
Lire, Estero 50 Lire.
C. C. P. Lubiana
10.650 per gli abbo-
namenti; 10.349 per
le inserzioni.
Filiale:
Novo mesto.

SLOVENE

Il Bollettino No 806

Azioni esploranti in Egitto Bombardamento di truppe e di auto- mezzi nemici - Grossa nave da guerra colpita nel Mediterraneo

Il Quartier Generale delle Forze Armate co-
munica:
Sul fronte dell'Egitto azioni di reparti
esploranti.

L'aviazione dell'Asse ha svolto notevole atti-
vità bombardando con successo concentramenti
di truppe e di automezzi; aerei avversari hanno
effettuato attacchi su alcuni centri delle nostre
retrovie ed in particolare sulla piazza di Tobruk
la cui difesa ha distrutto un velivolo nemico pre-
cipitato nei pressi di Bardia. Otto altri appa-
rati sono stati abbattuti dalla caccia tedesca in
ripetuti vivaci scontri.

Incurioni aeree britanniche su Catania
e su varie località della provincia di Cagliari
hanno causato due morti e tre feriti.

Nel Mediterraneo occidentale un
nostro sommergibile attaccava all'alba di ieri una
grossa nave da guerra di tipo imprecisato forte-
mente scortata colpendola con due siluri.

Vojno poročilo št. 806

Ogledniško delovanje v Egiptu

Bombni napadi na sovražne čete in vozila - Velika bojna ladja zadeta s torpedi v Sredozemlju

Glavni Stan italijanskih Oboroženih Sil ob-
javlja:

Delovanje ogledniških oddelkov na egi-
ptovskem bojišču.

Oso letalstvo je razvilo znatno delovanje z
uspešnim bombardiranjem vojaških zbirališč in
avtomobilskih vozil.

Nasprotna letala so napadla nekatera skla-
dišča v našem zaledju, posebno tobruško
trdnjavo, čije obramba je sestrelila eno so-
vražno letalo, katero je treslo na tla blizu
Bardije. Osem nadaljnjih nasprotnih letal so
sestrelili italijanski in nemški lovcji v ponovnih
izvahnih spopadih. Pri angleških letalskih na-
padih na Catania in razne kraje v provinci
Cagliari sta bila dva mrtva in trije ranjeni.

V zahodnem Sredozemlju je večer ob
zori neka naša podmornica napadla močno
spremljano veliko sovražno bojno ladjo nedolo-
čene vrste in jo je zadela z dvema torpedi.

Važni sklepi vladne seje v Rimu

Zakonski načrti o pomoči vojnim invalidom, o zmanjšanju izdatkov v novem proračunu za 5100 milijonov lir, o uveljavitvi obveznega držav- nega načrta za kmetijsko gospodarstvo in o zasegi gozdov za preskrbo vojske in civilistov s kurivom

Rim, 12. avgusta. s. Pod Ducejevim predse-
stvom se je večer ob 10 sešel ministrski svet, ki
je poleg ukrepov za redno upravo odobril še na-
slednje:

Predsedstvo vlade: predlog za spremembo
zakona o narodni ustanovi za varstvo in pomoč
vojnim invalidom, da se ta zakon prilagodi novim
zahtevam in postane bolj uspešen. Zakonski načrt
o rabi bojevnih imen po raznih družbah, de-
lovnih in izdelovalnih združenjih. Zakonski načrt
o določilih za ljudske banke, ki spravlja v sklad
zakona o bankah z novim civilnim zakonom ter
določa glavne smernice, potrebne zaradi poseb-
nega značaja ljudskih bank in za pospeševanje
teh zasluznih ustanov, ki imajo danes v Italiji
zbranih nad 10 milijard lir prihrankov. Zakonski
načrt o izvajanju določil o podeljevanju vojnega
zaslužnega križca osebam, ki je sodelovalo pri
sedanjih vojnih nastopih. To odlikovanje lahko do-
be pripadniki oboroženih sil, člani Rdečega kri-
ža, malteškega reda, militariziranci, asimiliranci
in civilisti, ki so od 10. junija 1940 sodelovali pri
vojnih nastopih.

Zunanje zadeve: na predlog zunanjega mi-
nistra so bili odobreni različni ukrepi.

Notranje zadeve: na predlog Duceja kot no-
tranjega ministra so bili odobreni ukrepi uprav-
nega značaja.

Italijanska Afrika: Odoben je bil zakonski
načrt o omejitvi delovanja pripadnikov judovske-
ga plemena v Libiji. Zakon delno uvaja ukrepe
o obrambi italijanskega plemena tudi v Libiji.
Ravnanje s tamošnjimi Judi bo urejeno tudi z
ozirom na mohamedansko prebivalstvo, ki ima v
Libiji večino. Zakonski načrt o pomoči in ure-
ditvi položaja oseb, ki prebivajo v italijanski
Vzhodni Afriki in v ozemlju, zasedenem po so-
vražniku ter o pravnem in kazenskem postopa-
nju s temi osebami.

Finance: Zakonski načrt o spremembah v
državnem proračunu za leto 1942-43. Načrt vse-
buje znatno zmanjšanje postav za razna ministr-
stva in sicer zmanjšanje izdatkov za potrebe, ki
niso v nujni zvezi z vojno. Zmanjšanje teh izdat-
kov bo vrglo 1661 milijonov lir, zmanjšanje pre-
računanih dohodkov pa 735 milijonov lir. Nadaljn-
je zmanjšanje izdatkov v znesku 3500 milijonov
lir pojde na račun vladnega programa v znesku
4000 milijonov lir, ki je bil sprejet z zakonom
20. januarja 1939. Zakonski načrt glede kreditov
za izredne izdatke, ki jih povzroča vojna, zakon-
ski načrt o ureditvi cen za dobave in delo pri
vojaških upravah in o spremembi pogodb s temi
upravami. Zakonski načrt o pozakonitvi naslovov

Sovjetska armada pri Kalaču uničena

V letošnji ofenzivi po nemške in zavezniške sile zajele 1.044.741 ujetnikov, uničile ali zaplenile 6271 topov
ter 6056 letal — Slavjanskaja zavzeta — Angleška letalonosilka »Eagle« potopljena

Hitlerjev glavni stan, 12. avgusta. Nemško
vrhovno poveljstvo objavlja:

Kakor je bilo že objavljeno v posebnem voj-
nem poročilu, so nemške sile, ki jim poveljuje
poveljnik tankovskih oddelkov general Paulus, z
izdatno podporo protiletalskega topništva in letal-
skih skupin pod poveljstvom armadnega generala
barona von Richthofena v velikem dñnsken
kolenu zahodno od Kalača uničile glavni-
no 62. sovjetske armade in močne dele prve
oklepne armade.

V tej uničevalni bitki je bilo doslej zajetih
nad 57.000 ujetnikov ter uničenih ali zaplenjenih
nad tisoč tankov in 750 topov vseh vrst. Sovražne
izgube so velike.

Pri teh bojih so se posebno izkazale hrvaške
čete.

Od začetka pomladanske bitke na polotoku
Kerč pa do konca bitke v velikem donskem
kolenu so nemške in zavezniške čete na vzhod-
nem bojišču zajele 1.044.741 ujetnikov ter za-
plenile ali uničile 6.271 tankov in 10.131 topov
vseh vrst. V istem času je bilo uničenih 4.960
sovražnih letal v zračnih bojih, 664 letal je se-
strelilo protiletalsko topništvo, 432 pa jih je
bilo zbitih na tleh.

V kavkaškem področju so zavzele ro-
munske čete vzhodno od Kerške ožine ži-
lavo branjeno mesto Slavjanskaja. Nem-
ške čete prodirajo nadalje v kavkaško gorov-
je. Letalstvo je nadaljevalo svoje napade na
sovjetski promet ob obali in na črnomoška
pristanišča. Z bombami je potopilo eno stražno
ladjo, dve prevozniki ladij in dva obalna čolna
ter poškodovalo 6 prevoznih ladij in en obalni
čoln.

Južno od Stalingrada je bil z bomba-
mi uničen sovjetski oklepni vlak, na Volgi
pa je bila potopljena ena tovorna ladja, tri pa
poškodovane.

Po dolgem času je sovražnik severnoza-
hodno od Voroneža spet začel s svojimi
razbremenilnimi napadi. V treh bojih so bili
odbiti in pri tem je bilo uničenih 40 tankov.

Pri Rževu so bili tudi večerj ponovni na-
padi številno nadmočnih sovražnih sil deloma
v protinapadu odbiti.

Jugovzhodno od Ilmenskega jezera in
na bojišču pri Volhovu so deloma v bližin-
skem boju propadli ponovni sovražni napadi.

V Finskem zalivu so bojna letala po-
topila tri sovražne stražne ladje ter poškodovala
več stražnih ladij ter en čistilec min.

Kakor je bilo že objavljeno v posebnem voj-
nem poročilu je nemška podmornica pod vodstvom
kapitana Rosenbauma 11. avgusta v zahodnem
Sredozemlju s štirimi torpedi v močno za-

varovanem konvoju potopila angleško letalonosil-
ko »Eagle«.

Eno angleško lovsko letalo, ki je podnevi pri-
letelo nad Nemški zaliv, je bilo sestreljeno.

Preteklo noč je angleško letalstvo poleg ne-
uspešnih nadlegovalnih napadov na Nemški za-
liv, napadlo stanovanjske četrti raznih mest v
zahodni Nemčiji, posebno Mainz in Wies-
baden. Civilno prebivalstvo je imelo izgube. Raz-
diralne in zažigalne bombe so naredile stvarno
škodo in škodo na poslopih. Nočni tovi so s pro-
tiletalskim topništvom sestrelili 11 napadajočih
bombnikov.

Nemško letalstvo je v noči na 12. avgust z raz-
diralnimi in zažigalnimi bombami napadlo voja-
ško važne naprave na južni angleški obali
in v Midlandu. Napadi so povzročili težko raz-
dejanje, požare in eksplozije.

Rim, 12. avgusta. AS. Angleška uradna agen-
cija daje vsaj nekoliko slutiti dramatične borbe
na Kavkazu, ko popisuje, kako hitre kolone nem-
ških motociklistov, oboroženih z ročnimi granatami,
metaleci ognja in strojnimi na držaji molornih
koles, s pokleno naglico dirajo po kavkaških
cestah na vse strani. Te kolone se stalno porazde-
ljujejo v majhne ogledniške motociklistične oddel-
ke, ki vozijo tudi po vseh stranskih poteh do kolo-
vozov in stez, prinašajoč v vse kraje fizično moč
nemške zasedbe, katere se vali kakor narasla reka.
Te oglednice arčujejo povsod ovire vseh vrst, pa
se junaško bore in ne popuste, dokler ovira ni
premagana in vojna teče svojo pot naprej. Velike
pehotne in topniške skupine sledijo hitrim motoci-
klističnim oddelkom ter dajo zasedbi trdno in
organizirano obliko. Na Kavkazu se ponavlja isto,
kar se je dogajalo v Franciji z isto silo, z isto hi-
trostjo in s istimi učinki. Edina razlika je velikán-

Angleška letalonosilka potopljena

Hitlerjev glavni stan, 12. avg. AS. Nemško vr-
hovno poveljstvo je izdalo večerj naslednje po-
sebno uradno vojno poročilo:

Neka nemška podmornica je danes opoldne
na zahodnem delu Sredozemskega morja s štirimi
torpedi potopila angleško letalonosilko »Eagle«,
ki je plula v močno spremljanem sprevodu.

Rim, 12. avg. AS. Angl. letalonosilka »Eagle«
je bila, kakor pravi posebno uradno poročilo
nemškega vrhovnega poveljstva, potopljena na za-
hodnem delu Sredozemskega morja. Imela je
22.600 ton, oborožena je bila z devetimi topovi po
152 mm, s štirimi po 102 mm, s štirimi po 47 mm,
z osmimi po 40 mm, s 13 protiletalskimi strojni-
cami in je nosila na krovu 21 letal. V mirnem

času je imela posadke 850 moč. Izdelana je bila
v Angliji in spuščena v morje kot križarka in si-
cer na račun južnoameriške republike Chile, ka-
teri naj bi služila pod imenom »Almirante Co-
chrane«. Potem je prišla v last Anglije in so jo
predelali v letalonosilko.

Berlin, 12. avgusta. AS. V zvezi s potopitvijo
angleške letalonosilke »Eagle« poje nemški tisk,
da je Anglija izgubila to vojno ladjo na skrajno
nevarnem bojišču, to je v Sredozemlju. Potopitev
sama pa je dokaz, da so nemške podmornice po-
vsod budno na straži navzle Churchillovim zago-
tovilom, da bodo onemogočene. »Börsen Zeitung«
piše, da ladja sicer ni bila zelo moderna, toda v
Sredozemlju je predstavljala silo, ki jo je bilo
bolje uničiti.

Stockholm, 12. avgusta. AS. Londonski list
poročajo, da je zadnji nemški bombni napad na
južno Anglijo naredil veliko škodo v londonski
grofiji in da nemški bombni napadi že dolgo niso
bili tako težki.

Življenjska pot novega maršala Italije

Rim, 12. avgusta. AS. Kakor je naš list že
večerj poročal, je bila armadnemu generalu He-
ktorju Basticu, vrhovnemu poveljniku Oboroženih
Sil v italijanski Severni Afriki zaradi vojnih za-
slug podeljena stopnja maršala Italije.

Ime novega maršala je in bo ostalo zvezano z
nekaterimi najslavnejšimi dogodki italijanske vojne.
Kot bivši vrhovni poveljnik oboroženih sil na
Egejskem morju je general Bastico uredil obrambo
te italijanske posesti in sicer tako uspešno, da je
iz nje ustvaril za sovražnika nenapadljivo oporišče
ter odlično postojanko za italijanska napadalna
sredstva na vzhodnem delu Sredozemskega morja.

Ko je bil imenovan za vrhovnega poveljnika
v Afriki, je v drugi bitki za Cirenajko ter v bitki,
ki se poteka na egiptovskem ozemlju maršal Ba-
stico kot zvest tolača Ducejevih navodil in v po-
polni miselni ter akcijski edinstvi z maršalom

Rommelom dal novih dokazov o svojih visokih
poglavarskih in organizatorskih darovih.

Najvišja stopnja, ki mu je bila podeljena več-
erj, je simbolična nagrada tudi za vse osne bojev-
nike, ki so v gorečem afrikanem podnebu z
brezprimerljivo telesno odpornostjo, taktično spo-
sobnostjo in požrtvovalnostjo ponesli znamenja
zmage tako globoko onstran sovražnikovih meja.

Berlin, 12. avgusta. AS. Nemški tisk posveča
veliko pozornost postavitvi generala Bastica za
maršala Italije. V Berlinu poveljujejo njegovo
delovanje na otoku Rodu, kjer je sredi vojne orga-
niziral obrambo italijanskih otokov na Egejskem
morju in jih obvaroval pred angleškimi presene-
čenji. Listi poveljujejo tudi njegove zasluge, ki
si jih je pridobil kot guverner Libije in kot po-
veljnik oboroženih sil v Severni Afriki, kjer tesno
sodeluje z maršalom Rommelom.

Vedno hujši nemiri v Indiji

Bangkok, 12. avgusta. AS. Poročila iz Indije
pravijo, da se je položaj znatno poslabšal in da
so po vseh indijskih krajih nastali ostri spopadi
med Indijci in policijo. V Davaru je policija raz-
ganjala množice s posebnimi svinčeniimi pendre-
ki, ljudstvo pa je začelo metati na policijo kame-
ne in vse mogoče predmete. Na pomoč je moralo
priti vojaštvo, ki pa ni moglo iz vojašnice, ker so
množice demonstrantov vse ceste v okolici vo-
jašnice blokirale s telefonskimi drogovi in izruva-
nim drevjem. Ko so vojaki odstranjevali ovire,
jih je prebivalstvo napadalo ter polivalo s krom-
pom in obmetavalo z raznimi domačimi pred-
meti. V Kawnpolu je policija streljala v množico
in osem ljudi so morali prepeljati v bolnišnico.

pomorski predel pod dalmatinsko pomorsko rav-
nateljstvo, ki je dozdaj bil pod pomorskim rav-
nateljstvom v Anconi. Zakonski načrt za pomoč
rodinam mornarjev, vkrcanih na ladjah v po-
možnem državnem brodogradu.

Korporacije: ukrep o ureditvi podnajema v
stanovanjih, zakonski načrt o razširitvi obveznega
bolniškega zavarovanja za nekatere poklicne bo-
lezni in nezgodnega zavarovanja za kmečke na-
jemnike in delavce.

Ljudska kultura: zakonski načrt o ureditvi iz-
vajanja zakona o širjenju italijanske kulture v tu-
jini, o nagradah za pošiljanje in prodajanje knjig
v tujino, o izvajanju zakona glede avtorskih prav-
ic in glede kinematografije.

Vladna seja se je končala ob 12.40; prihajajo
seja bo v prvi desetini oktobra.

V Benaresu je policija preganjala študente, ki so
organizirali demonstracijo in metali kamenje na
policijsko poveljstvo. Policija je nekaj študentov
zaprta, pa jih je morala na pretno drugih študen-
tov in množice spustiti. V Lahoreju je bilo za-
prtih mnogo študentov, ki so se s silo zoperstavi-
ljali javni oblasti, katere je zaprla nekaj članov
kongresa. Na univerzi v Dacci je bila proglašena
stavka, čeprav tam študira mnogo muslimanov.
Tudi indijski delavci so v solidarnosti s študenti
stopili v stavko v raznih pokrajinah. V Kalkuti
so prenehale obratovati tovarne za aluminij, v
Novih Delhih pa predilnice.

Singapore, 12. avgusta. AS. Celotno indijsko
prebivalstvo se je večerj udeležilo demonstracije
za neodvisnost Indije. Desettisoče Indijcev je ho-
dilo po mestu z velikimi napisi, kakor: »Indija In-
dijcem«, »Zahtevamo neodvisnost Indije«, »Zdaj
ali nikoli« itd. Množica je molila za zmago Indij-
cev in njih voditeljev. Manifestacija se je nada-
ljevala snoči na zborovanju v nekem parku. Mno-
žici so govorili voditelji gibanja za neodvisnost
Indije in Malajsije. Tudi v drugih treh mestih na
Malajskem polotoku so bile demonstracije.

Bangkok, 12. avgusta. AS. Izvedelo se je, da
so nastali neredi tudi po drugih indijskih kra-
jih. V Patani je policija na konjih razganjala 2000
manifestantov, ki so skušali napasti pisarne vlad-
nega tajištva. Ker se je množica policiji upira-
la, je prišlo do streljanja. Pet oseb je bilo mrtvih,
mnogo pa ranjenih. V Pokvalu so bile tudi šte-
vilne manifestacije in množica je vdrila v poli-
cijske prostore ter jih zažgala.

Zvezni tajnik obiskal počitniško kolonijo GILL-a v San Terenziju

Ljubljana, 12. avgusta.

Sele nekaj dni je bilo 110 otrok ljubljanskega GILL-a na počitniški koloniji ob morju v prekrasnem San Terenziju blizu La Spezia, ko jih je obiskal Zvezni Tajnik iz Ljubljane, ki je prišel nenadoma med nje dne 9. pretečenega meseca. Njegov obisk je izrazil veselje navdušenja med mladimi člani organizacije.

Med svojim obiskom je Zvezni Tajnik mogel ugotoviti, da je kolonija v San Terenziju resnično na izredno lepem položaju in da nudi mladim gostom vse, kar zahteva sijajno poletno bivališče z vsemi svojimi prednostmi.

To je bilo prvič, odkar je bila pokrajina priključena k Italijanski Kraljevini, da se je skupina slovenskih otrok podala na počitnice na obalo našega morja. Bilo je naravno, da so tja najprej oddali mladi organiziranci GILL-a in sicer najbolj potrebni in najboljši. To dokazuje, če bi dokaz bil že potreben, kakšno je zanimanje režima za rod, ki dorašča in ta skrb ne pusti niti v sedanjih izrednih okoliščinah.

Na tisoče organizirancev GILL-a živi ob tej najlepši plaži polotoka v poletnih počitniških kolonijah. Tam se pečajo s športom in taborenjem ob morju. Med temi obmorskimi kolonijami je

sedaj zbrana tudi majhna ljubljanska kolonija in pripravljeni smo, da bo prihodnje leto število gostov še mnogo večje, ko bodo odstranjene izredne okoliščine, kajti še bolj razširjena in povečana bo dobrodelna skrb za zdravje mladih Slovencev. To je namreč dejansko cilj režima, ki skrbi in ščiti pleme. Razširili in poglobili je namreč treba dobrodelno zaščito zlasti za tiste, ki so najbolj potrebni podpore.

V koloniji San Terenzio se je Zvezni Tajnik v spremstvu zaupnice ženskega fašija v La Spezia, Zveznega Podpoveljnika GILL-a v La Spezia in Zveznega Podpoveljnika zelo dolgo ustavil. Obiskal in pregledal je vse naprave kolonije, kajti vse te naprave so urejene tako, da čim bolj služijo svojemu cilju. Pregledal je spalnice, okrepevalnice, zdravstvene naprave, dnevne sobe in igralnice.

Otroci so vsi najboljše zdravja in so mu izkazali iskreno navdušenje in svojo zahvalo ter so v zboru zapeli »Giovinezza« in dve slovenski pesmi.

Ko se bodo čez mesec dni vrnili domov, ne bodo samo ogoreli od sonca in telesno okrepljeni, ampak bodo znali spoznavati in nato še bolj ljubiti Italijo.

GOSPODARSTVO

Japonska organizira vzhodnoazijski prostor

Z osvojitvijo vzhodnoazijskega prostora so nastale za Japonsko na obsežnih območjih neštete gospodarske naloge. Povsod je treba z naglico popraviti ceste, železnice in tovarne. Pa ne samo obnova je važna, vse to je treba reorganizirati v smislu potreb, ki jih ima zaključeni vzhodnoazijski prostor pod vodstvom Japonske. Ta reorganizacija začenja takoj, ko neha vojaške operacije. V splošnem pri obnovi gospodarstva pod vodstvom Japonske lahko razlikujemo naslednje osnovne stopnje.

Za osnovo gospodarskega življenja v vzhodnoazijskem prostoru je potrebna uvedba enotnega denarja. V vseh zasedenih območjih je bil vpeljan tako imenovani vojaški jen, medtem ko pravi jen kroži le v Japonski. Vojaki jen je zakonito plačilno sredstvo v Burmi, Malaji, Nizozemski Indiji, Hongkongu in Šanghaju. V določenem razmerju je vojaški jen do plačilnih sredstev, ki krožijo v Tajski, Francoski Indokini in v Srednji Kitajski. Ameriški dolar in funt Sterling sta povsod vzeta iz prometa in tudi čungkiški dolar je bil zamenjan z nankiškimi. Vojaške jene izdajajo povsod vojaške oblasti, ki razmerje odgovarjajo določijo razmerje do prejšnjega denarja. Razmerje med vojaškim jenom in japonskim jenom pa določa Japonska osrednja banka za posamezna zasedena območja. Prvi jen je hkrati formalno kritje vojaškega jena in novčanic v Tajski. Tako bo postala Osrednja banka v Tokiu tudi osrednja banka za vzhodnoazijski prostor.

Obnova gospodarstva se krije iz posameznih zasedenih pokrajin, ki krijejo tudi stroške zasedbe. Za obnovo gospodarstva so bile povsod ustanovljene družbe, ki se naclanjajo na izkušnje Mandžurske družbe za težko industrijo iz leta 1937 in Družbe za napredek severne Kitajske. Za Tajsko je bila že ustanovljena posebna družba za napredek Tajske, za Malajski arhipel tudi posebna družba s kapitalom 100 milijonov jenov. Vse te družbe so prevzele večji del angloameriških in nizozemskih kapitalov ter investicije in skupo v svojih območjih ustvariti plodnostno obnovo. Dosedaj so bile prav tako že odprte podružnice japonskih bank, ki omogočajo načrtno združevanje krajevnega kapitala.

Vzporedno z obnovo gospodarstva gre obnova prometnih sredstev, ki je prav tako nuja. Na kitajski celini se združujejo mandžurska in srednjejkitajska železniška omrežja. Posebna pažnja je posvečena obrežni plovi in smiselnim priključkom z japonskimi otoki in železniškimi zvezami. V Burmi se nadaljuje graditev severnih železnic do indokitajske meje. V južnih predelih pa so začeli graditi cestno omrežje. Najvažnejše

paradižniki dobro obrodili, seme so baje dobili iz Nemčije. Drugi so pripovedovali, da goje rumene paradižnike tudi po nekaterih vrtovih za Bežigradam.

Trg je bil drugače bogato založen z vsakovrstno zelenjavo. Prihaja čas za konzerviranje zelenjave in je zato naravno, da prinašajo na trg velike množice razne za konzerviranje priporočljive zelenjave. In kako prijeten vonj se širi po trgu od raznih dišavnih zelišč! Neka prodajalka je prinesla na trg nad 3 kg težko ohrovtovo glavo. Mnogo je bilo na trgu tudi glavne solate in kumar. Prolet je bil drugače splošno zadovoljiv.

vprišanje v medsebojnem prometu vseh teh razsežnih območij pa je zadostno število ladij. Vpoštevati je treba, da je večina ladij vseh teh območij bila pod angleškim in nizozemskim nadzorstvom. Da ne bi primanjkovalo ladij, so začeli graditi za obalno plovo ladje iz lesa kar v serijah. Zlasti velja to za ladje, ki so potrebne za prevoz riža. V ladjedelnicah v Hongkongu, Singapuru in Šanghaju delajo noč in dan, hkrati pa se sistematično dvigajo ob obrežjih potopljene tovarne ladje.

Obnova pridelovanja surovin je podrejena svetu za veliko Vzhodno Azijo pod predsedstvom ministrskega predstojnika Toja. Svet je ustanovil posamezne odseke za najvažnejše surovine in poljedelska območja. Posebna pažnja je posvečena nadomestitvi prejšnjih dobav surovega železa in bombaža, ki sta oba večinoma prihajala iz USA. Ta primanjkljaj bodo skušali pokriti s poživljajo pridelovanja v zasedenih območjih. Krom in železo rudo bodo kopali na Filipinih, železo tudi na Arhipelu. Pridelovanje železa pa bo začasno omogočeno le v plavžih, ki bodo delali z lesnim ogljem. Bombaž bodo pridelovali po že narejenem tehničnem načrtu na Filipinskih mestih sladkorja. Isto bodo napravili na Javi, kjer bo pa ostal še precejšen del nasadov sladkornega trsa. Pridelovanje čina in kavčuka bodo še povečali in so že sedaj vsi kavečkovi nasadi pod japonskim nadzorstvom. Tudi drugi pridelki se bodo povečali. Pridelovanje bo urejeno tako da se bo kar najbolj zmanjšalo prevažanje. Japonska nadzira sedaj ves riž, ki je prišel svoj čas v poštev za izvoz. Porabila ga bo za prehrano prebivalstva v območjih, ki so pri prehrani pasivna. V zvezi s tem bo dobil tudi Mandžukuo nov petletni načrt in bo zalagal Japonsko in srednjo Kitajsko s kmetijskimi pridelki. Tudi je določena ponovna naselitev Japancev v Mandžukuu.

Glede industrializacije zasedenih ozemelj ni podrobnih podatkov. Gotovo pa je, da bo japonska industrija skušala pridobiti nova območja za svoje izdelke. Graditev industrijskih podjetij v sedaj zasedenih območjih se še ni začela. To je tudi razumljivo, saj so za sedaj važnejše surovine in poljski pridelki. Na drugi strani pa velja tako za industrijo kakor tudi za promet dejstvo, da za sedaj ni mogoče načrtovati velikih načrtov, ker primanjkuje zato potrebnih strojev. Do leta 1939-40 je namreč Japonska večino strojev dobivala iz Amerike, do lanskega leta pa iz Nemčije.

Industrija strojev v Japonski sami se je eger v zadnjih letih povečala, vendar bo treba še dolgo dobo računati z velikim uvozom strojev.

Ureditev trgovine s tekstilnimi in oblačilnimi predmeti med trgovci

Z okrožnico Visokega komisariata VIII. No. 30-154-1942-XX z dne 20. 5. 1942 je bilo odrejeno, da je promet s netipiziranimi tekstilnimi in oblačilnimi izdelki v medsebojnem prometu med gosti in gostiti ter detajlisti in detajlisti prepovedan, promet s tipiziranimi izdelki pa dovoljen.

Ta okrožnica se izpreminja v toliko, da je za naprej prepovedan tudi promet s tipiziranimi tekstilnimi in oblačilnimi izdelki v medsebojnem prometu med gostiti in gostiti ter detajlisti in detajlisti.

Pravila Združenja trgovcev ljubljanske pokrajine je odobril Visoki komisar. Zadnji »Službeni list« z dne 12. avgusta jih objavlja.

Obširen program javnih del v Dalmaciji, Agencija »AGIT« poroča, da je fašistična vlada začela z obširnimi programom javnih del v Dalmaciji. Tako so se v Sebenicu že končala dela za ureditev Piazza Vittorio Emanuele III. in tudi glavne prometne žile v mestu. Prav tako so se že začela dela za obnovitev pomoja Vruglje, kar bo veljalo 2 milijona lir. Prav tako je bilo že začeto tlakovanje Viale Venezia in Piazza Italia. Začela se bo tudi gradnja veliko šole, ki bo imela veliko telovadnico in veliko dvorano. Obrežje San Marco bo urejeno z novim reguliranim pasom, prav tako pa se bodo nadaljevala velika obmorska gradbena dela pri zavarovanju obrežja Dobrice, kar bo veljalo okrog 100 milijonov lir. V Zari bo najvažnejše javno delo novi vodovod iz Botine, ki bo zalagal z vodo mesto in okolico. V kratkem se bodo vsa ta dela začela.

Italijanski tekstilni izdelki za Bolgarijo. Bolgarija je naročila v Italiji 350 ton raznih tekstilnih izdelkov, ki bodo v kratkem dobavljeni. Ker ta količina še ne dosega s trgovskim dogovorom določene, so dobile nekatere bolgarske tvrdke dovoljenje, da naročajo blago ponovno v Italiji.

V vsako hišo »Slovenc«!

Sport

Ženski plavalni dvoboj v Budimpešti

V znanem kopališču na Marjetinem otoku v Budimpešti so imeli v soboto in nedeljo mikavno plavalno prireditev: dekleta dveh prijateljskih narodov — Italije in Madžarske, so tekmovala v meddržavnem plavalnem dvoboju. Veliko gledalcev se je nabralo in prisostvovalo poteku tekmovala:

100 m prosto: 1. Novak, Madžarska, 1:11.4 min., 2. Fine (Italija) 1:13.2 min.; 200 m prsno: 1. Lomhegy 3:21.4, Killermann 3:28.8 (obe Madžarski), 3. Derenzini, 4. Precop (obe Italija); štafeta 4 x 100 m prosto: 1. Madžarska 4:57.5, 2. Italija v postavi Figari, Meglio, Kuschling, Fine 5:00;

skakanje v vodo z deske: prvi dve mesti sta zasedli Madžarki Szagot in Sigeti, tretje in četrto pa Pertot in Candi (Italija); 400 m prosto: 1. Novak 5:49, 2. Albach 5:54 (obe Madžarska), 3. De Martino (Italija) 6:17; skoki s stolpa: 1. Pantasso, 2. Pertot (obe Italija); 100 m hrbtno: 1. Novak 1:20.6, 2. Albach 1:27 (obe Madžarska), 3. Bartuzzi, 4. Scherl (obe Italija).

Končno stanje točk je bilo 47:27 v korist madžarske ženske plavalne reprezentance.

Atletsko prvenstvo Amerike

Po poročilu v »Ultimate notiz« posnemamo izide, katere so dosegli ameriški lahkoletci na letošnjem državnem prvenstvu. Naslove seniorskih prvakov so podelili naslednjim atletom:

tek na 100 m: Davis 10.5; tek na 200 m: Davis 20.9; tek na 400 m: Bourland 46.7; tek na 800 m: Borian 1:50.2; tek na 1500 m: Dodds 3:50.2; tek na 5000 m: Rice 14:39.7; tek na 10.000 m: Mc. Cluskey 32:38.2; 110 m z zaprekami: Cummins 14.1; 400 m z zaprekami: Smith 52; 3000 m preko zaprek: DeGeorge 9:16.5; skok v daljino: Brown 7.39 m; skok v višino: Berry 2.01 m; skok s palico: Warmerdam 4.63 m; disk: Fitch 50.85 m; krogla: Blozis 16.36 m; kladivo: Cruickshank 52.95 m.

Dodajmo še značke, katere so dosegli na juniorskem državnem prvenstvu v lahki atletiki:

Šport v kratkem

V Viareggiu so plaval v nedeljo na 1500 m. Žikež je bil v izvrstni formi in je zmagal v prav dobrem času 19 minut 53.1 sek. Vljudni Močan ga je tudi tokrat spremljal in zaostal na cilju za 3 desetinke sekunde. Kakor vidimo, je razlika med obema vselej le malenkostna, vendar se Močan še ni posrečilo, da bi prehitel svojega rednega premagovalca.

Mariborska nogometna reprezentanca je nastopila v nedeljo proti odličnemu gostu Wiener Sportklubu. Tekma je privabila 1500 gledalcev, katere je navdušila solidna šola dunajskega nogometa. Zmagali so Dunajčani z izidom 6:2 (5:1). Med Mariborčani sta se obnesla kot strelca Heller v prvem polčasu in Turk v drugem.

BSK in SK 1913 imata v tekmah za pokal belgrajskega župana enako število točk. Do zadnjega trenutka je bila v nedeljo napeta borba med starima rivaloma, zmagal pa je BSK z 2:1 in tako dohitel SK 1913.

99 golobov je zadel nemški strelec Dr. K. Schöbel na državnem strelskem prvenstvu v Berlinu. Od 100 umetnih golobov, katere mečejo pri strelskih tekmah, je odnesel »zdravo kožo« le eden.

Nemška nogometna reprezentanca je dobro pripravljena za mednarodno tekmo z Rumuni, katero bodo gledali v nedeljo v Beuthenu. Pri dveh poizkusnih igrah z domačimi moštvi so zabili Herbergerjevi napadaleci 16 golov, obramba pa je ostala praznih rok.

Rudolf Harbig, znani rekorder v tekih na srednje proge, je nastopil v nedeljo po daljšem presledku spet v teku na 800 m. Zelo hiter je bil in zmagal v času 1:52.4. Giesen mu je bil ves čas za petami in je zaostal le za desetinko sek.

Zahvala

Za vse dokaze sozolja in sočutja, ki smo jih prejeli ob težki izgubi najinega predobrega moža in očeta, gospoda

Rudolfa Preglja, profesorja

se vsem iskreno zahvaljujemo. Posebna zahvala gg. zdravnikom, ki so se trudili, da mu rešijo življenje, iskrena hvala čč. duhovščini, g. ravnatelju dr. Pečovniku za tople poslovilne besede, darovalcem vencev in cvetja in vsem sorodnikom, prijateljem in znancom, ki so ga spremlili na njegovi zadnji poti. — Maša zadušnica se bo brala v petek, dne 14. avgusta ob pol osmih zjutraj v frančiškanski cerkvi.

Ljubljana, dne 12. avgusta 1942.

ZALUJOCA ŽENA IN SIN.

Kronika diplomatskih zgodb in spletk:

DUNAJSKI KONGRES

Prince Beneventski pa je pisal kralju: »Zdaj vidite, Veličanstvo, da so vsa prizadevanja Bonaparteja, da bi dobil kakoršnegakoli zveze s tujimi silami — brez uspeha.«

Kralj pa se ni zadovoljil s takimi tolažljivimi besedami. Ko je videl, da se vse skupaj zavlakuje, je pisal Talleyrandu — naj izgraja še zadnjo karto in naj pride v Gent. Jaucourt je pripomnil, da je Talleyrandova navzočnost neobhodno potrebna.

Toda Talleyrand svoje postojanke ni zapustil. Prepričan je bil, da ne sme oditi, dokler zadeve z Italijo ne bodo urejene. Ne bo odpotoval, dokler ne odpotujejo vladarji, in dokler ne bo podpisani zaključki akt kongresa, ki mora biti podpisan tudi od pooblaščenca francoskega kralja —, podpisani brez ovir in brez prigovorov, kakor so spodobili. — Mogoče ga je zadrževalo tudi to, da bi videl, kako se bodo zadeve v bodoče razvijale. Čez nekaj dni — 23. maja — pa je že poročal kralju, da so protokoli podpisani. Poročal je, da je ostal na Dunaju po en zastopnik poedine zavezniške države, da spravi v red, kakor treba; da loči važno od manj važnega. Kot pooblaščenca za Francijo je določil Talleyrand Dalberga. — Svoje pismo kralju je zaključil s podsmehljivo opombo: »To delo bo

končano v kakih osmih do desetih dneh, ako bodo pooblaščenec delali bolj pridno, kakor so delali njihovi kefi.«

Medtem ko je Talleyrand urejal še zadnje zadeve kongresa in načrte, kako odstraniti Napoleona, da bi ne bil več nevaren, se je pripravil Napoleon na obrambo proti tujim silam. — Vsi napori za mirno poravnavo so se izjalovili. Zveza sedmorice je bila sklenjena. Napoleon se je požuril, da bi utrdil meje in izpolnil armado. Toda kakor mu ni uspelo, da bi uredil svoje družinske zadeve, tako mu je spodletelo tudi pri ruskem poslaniku, Boudjakim, ki mu je Caulaincourt pokazal tajno pogodbo z dne 3. januarja, med Anglijo, Avstrijo in Francijo, ki je bila naperjena proti Rusiji, in jo je Jaucourt v naglici in zmešnjavi pozabil v ministrstvu zunanjih zadev.

Boudjakim se je delal, kakor da je užaljen; saj bi bil užaljen tudi car! Rekel pa je mirno, da gledé te izpremembe nima nikakih navodil. In kaj je sledilo potem?!

V deklaraciji z dne 13. marca, so zavezniki zelo trdo prijemali Napoleona; primerjali so ga s tolovajem. Na to deklaracijo je odgovoril Bonaparte z dolgo spomenico in sicer v imenu državnega sovesta. Spomenico se sestavlja Defermont.

Poročilo je bilo sestavljeno zelo izčrpno. Pričena se z izjavo, da je nezaslišana, da je tak akt sploh mogoč med politiki, in da je ta deklaracija celó zamisel zastopnikov Francije.

Ugovor nadaljuje: »Tisti, ki zastopajo Avstrijo, Prusijo in Rusijo, ne morejo podpisati akta, ki bi ga vladarji in njihovo ljudstvo, lahko takoj prekleli.«

Deklaracijo Napoleonu je sestavil Talleyrand, kakor smo bili že

omenili; vsi drugi so jo odobrili in v naglici podpisali. V zmešnjavi tistih burnih dni ni bilo časa za dolgo oklevanje. Zavezniki so mislili, da je naglica kar potrebna z ozirom na nevarnost, ki preti, da jih bo prehitela in uničila njihove načrte in naredbe.

Odgovor Defermonta — oziroma Napoleona — ni vseboval praznih besedi, ampak je navajal dejstva, in sicer: da so zavezniki in Bourboni kršili pogodbo, ki je bila sklenjena v Fontainebleauju glede na zahtevo cesarja Napoleona in njegove družine in z ozirom na koristi francoskega naroda.

1. Cesarica Marija Luiza in njen sin bi bila morala dobiti polne liste in spremstvo za povratek k Napoleonu. »Ker se je potovanje zavleklo,« pravi poročilo, je bila žena nasilno ločena od moža in sinček od očeta; in to v najbolj žalostnih urah, ko je cesar potreboval pomoči in utehe v okvirju družinskega življenja.

2. Poročilo za varnost Napoleona in njegove družine je bilo zagotovljeno od vseh sil in vladavin. Namesto tega pa so hile v Franciji organizirane tolpe morilcev — tako rekoč — pred očmi francoske vlade in z njeno vednostjo.

3. Vojvodinja Parmaska in Placenza sta bili podeljeni Mariji Luizi — za njo in za njenega sina in njune naslednike. Toda te dve vojvodini sta bili cesarici odvzeti zaradi spletk prince Beneventskega.

4. Princu Evgeniu, posinovljenecu Napoleonovemu, ki ima zasluge za Francijo ob njenem prepovedu, je bilo s pristankom Italije obljubljen kakšno ugodno stališče izven Francije.

5. Cesar je podpisal ustanovo »Monte Napoleone« v prilog odlikovanjem svoje vojske, kar pa se ni vpoštevalo.

(Dalje.)

Nekaj za mlada srca

Kdo ga je rešil?

Ko se je mladi brodolomec spet zavedel, se je bila nevihta že polegla in prvo, kar je občutil, je bila neznosna žega. Naslonil se je na komolec in je zdaj začutil tudi bolečine v vseh udih. Bil je kakor ves razbit in precej časa se je moral drgniti po rokah in nogah, dokler niso bile spet gibljive in je mogel brodolomec pomisliti na to, da bi si malo ogledal svojo okolico.

V dolgih penastih curkih so prihajali morskali valovi na vlažni obrežni pesek, kjer je ležal. Od daleč je slišal hrumenje valov ob pečinah in ves se je stresel ob misli, mimo koliko nevarnih čeri so ga valovi prinesli semkaj.

Na ladji, kjer je bil kot pomorščak v službi, so ga že zdavnaj smatrali kot izgubljenega. Prav majo se je mogel spominjati, kako se je bilo vse zgodilo. Nenadoma jih je bil napadel vihar; na ladji so začeli begati sem in tja, nato se je nejasno spominjal, kako je zaslišal brizganje krmarske pisčalke, nato ga je nekdo poklical, a nekaj ga je s silno močjo vzdignilo in ga je velikanski val zadegal s krova. Potem se je zavedal le še tega, kako se je trudil, da bi spravil težke škornje z nog.

Zdaj pa je tu ležal. Sicer je bil za zdaj rešen in je vroče zahvalil Boga, vendar ni mogel vedeti, ali ni v bodočnosti tista poguba, ki ji je bil pravkar ušel, saj se je spominjal govorice o tem delu afriške »zlate obale«, da še ni bil docela raziskan in da so tod zamorske vasi, kamor ni bil prišel še noben Evropejec.

A hujša kot ta skrb, je bila zdaj njegova silna žega. Komaj, komaj se je spravil na noge in se je opotekel vzdolž morja. Upal je, da bo našel kak potok, ki se izteka, prišedši iz gozda, v morje. Ker je sonce neumljeno pripekalo, je mladi brodolomec splezal po obali navzgor do gozda, kjer je bila senca. Nato je stopal dalje, kolikor hitro je le mogel.

Sele čez več ur, jezik se mu je kar prilepil na nebo, je naletel na vodico, ki je bila užitna. Ko se je slednjič napil, mu je bilo, kot bi bil preroben, in je vedro stopal dalje, da bi našel kaj takega, s čimer bi se mogel preživljati. To je bilo sicer tveganje zaradi divjih živali, vendar je vedel, da drugače ne bo mogel živeti. Ni se pa hotel preveč oddaljiti od obrežja in predaleč iti v pragozd.

Spet mu je bila sreča mila. Kmalu je nedaleč od obale našel na gručo palm kola, pod katerimi je ležalo mnogo zrelih oršev kola. Brž jih je toliko pobral, kolikor jih je mogel oborožiti in se je s svojim tovorom vrnil na nabrežje. Ko je iskal oster kamen, da bi odprl orehe, je našel tudi užitne školjke, in tako je bil za zdaj preskrbljen z živčevjem.

Ko se je fant nasitil, se je navzlic svoji utrujenosti lotil tega, da bi iz mlade palme in svoje pisane srajce napravil zastavo, ki bi opozarjala ladje, da je tu brodolomec, ki išče pomoči. Nato se je ulegel na obronek gozda in trdno zaspal.

Ko se je zbudil, je bil že dan. Pravkar se mu je bilo še sanjalo, da sedi na svoji ladji in briše posodo in da na streho udarjajo debele deževne kaplje. Kako se je začudil, ko je odprl oči, pa je bil jasen dan in mu je sonce pripekalo na glavo, da je še zmeraj slišal, kako ropotajo kaplje. Ves prestrašen je planil kvišku. Pomen izrednega ropotanja si je kmalu pojasnil, saj je bil že tolikrat slišal o poročevalskem načinu zamorcev s pomočjo brzobjavljenja z udarci. Treba je bilo le zvedeti,

ali je imelo to poročilo, ki se je izgubljalo v dalji, kaj opraviti z njim.

Kmalu pa ni več zdvajal o tem, zakaj okrog prostora, kjer je fant spal, so bili vidni sledovi bosih, širokih podplatov, ki je njih veliki, stran moleči palec izdajal noge zamorcev. Medtem ko je spal, so ga bili našli, in čudno je bilo le to, kako da so ga zamorci kar pustili in mu niso storili nič zalega.

Navzlic temu mučnemu dogodku, je ostal brodolomec na svojem mestu. Upravičeno si je dejal, da bi bilo nespametno, če bi skušal pobegniti ali iti kam drugam, ko je bilo domačinom že itak znano, da je tu. Saj bi ga bili ti nevidni sovražniki brez dvoma povsod našli. Ni imel druge tolažbe ko to, da ga bodo tudi v bodoče pustili v miru.

Naslednjo noč ni mogel prav nič spati. Neprostovoljno brezdele, razburjenje in slednjič tudi tisti udarci zamorskih bobnov, mu niso dali, da bi spal. Potem je minil še en neskončno dolgi dan. Nobena ladja se ni hotela pojaviti.

Sele tretjo noč je ubogi brodolomec zaspal. Dozdevalo se je, ko da so skrivni opazovalci prav na to čakali. Iz vseh kotov temnega goščavja so se pojavili zamorci. Nekateri so nesli nekakšno nosilnico v rokah, ki je bila spletena iz listov in korjenin, in ne da bi dosti pomišljali, so napadli sprega brodolomca in ga privezali na nosilnico, še preden se je do dobrega zbudil.

Molče se je premikal sprevod po ozkih stezah skozi pragozd. Fant se ne bi mogel prav nič pritoževati, tako varno so ga nesle črne roke. Pa ga je vendarle mučila zavest negotovosti glede na njegovo usodo. Več dni so ga že nosili dalje in dalje skozi pragozd.

Brodlomcu je pogum bolj in bolj plahnel. Zaman si je spet in spet dopovedoval, da v tem delu Afrike ni nobenih ljudozrcev. Pa če je še tako

Skrivnost kovinaste zadrge

Na oblekah, na torbica in povsod, kjer smo prej imeli gume ali zaponke, imamo zdaj kovinasto zadrgo. Ta nam je kot uganka: porivaš tisti kovinasti del sem in tja — pa je odprto ali zaprto, kakor si želiš.

Ze marsikdo je kovinasto zadrgo kake ženske torbice odrinil in je nato iskal, kam je zdaj pač izginila žica, ki je držala skupaj ušesca? Ali zadaj za podlogo torbice? Ali nemara kam v stran? Vse iskanje je pa zaman, saj kake take žice sploh ni-kjer ni.

Oba robova se kar sama od sebe držita skupaj, kadar porivaš porivač čez robova, saj sta trdno zajejena drug v drugega. Ločena sta pa, če odrineš porivač na nasprotno stran.

Vsa stvar je neskončno preprosta. Obe vrsti zobcev si stojita tako druga napram drugi, da pride zobec pri sklepanju zmeraj v vdrtino med dva druga zobca. Vsi ti zobci imajo na eni strani vzboklino, na drugi pa vdrtino v katero se ta vzboklina natančno zaje v vdrtino zadaj ležečega zobca z nasprotnega roba. Porivač, ki polzi po robovih, ga tako naravná, da se more v drugi zob zakliniti. Porivač polzi po zlebiču, ki je narejen iz zarez na zobcih, toda porivač ni raven, ampak je vpognjen po krivulji. Ko gre porivač v krivuljo, zgrabi vsak posamezni zobec, ga pripogne naprej, nato na tisto stran, kjer je še prostor in kjer zobci še niso trdno stisnjeni. Hkrati potegne porivač zobec malo navzgor, torej ven iz vrste in ga dvigne. Ker potegne porivač zobec malo navzgor, torej ven iz vrste, in ga dvigne. Ker potem porivač sleherni zobec posebej nenadoma izpusti, skoči vzboklina v vdrtino zadaj stoječega zobca, ki pripada nasprotni strani. Zveza je sklenjena.

Velikanski hangar je zgorel

te dni v Akronu (Ohio). To je bil hangar največjega zrakoplova na svetu. Požar so pogasili. Doslej še niso mogli dognati kako je ogenj nastal in tudi ne, koliko je škoda.

Z eno potezo

razmišljal o tem, si ni mogel misliti drugega, ko da ga kam nesejo, da ga bodo imeli za slavnostno pojedino.

Štirikrat so se ustavili na jasnih zaradi prenočevanja, ko je slednjič vendarle kazalo, da so prišli na namenjeni kraj. Ze prejšnji dan je bil opazil, da je bila okolica zmeraj bolj svetla in so bila tla hribovita. Zdaj so bili prispeli do vhoda v široko sotesko, dokler se niso na ovinku prikazale prve kočje domačinov.

Pred največjo od njih, ki je bila sredi naselbine in je bila očitno last poglavarja, so nosači položili nosilnico na tla in se razvezali fanta, ki se je od strahu tresel ko šiba na vodi. Zdaj pa bo — kar bo — si je dejal.

Tedajci se je razpolovilo zagrinjalo pri vratih in na pragu se je pred presenečenim pomorščakom pojavil... Evropejec. Nepopisno se je vzradostil ubogi brodolomec, a ko je po nekaj stvkih izvedel, da je to celo njegov rojak, ni vedel, kako bi izrazil svoje veselje.

Zvedel je zgodbo prečudne usode. Ob kozarcu palmovega vina mu je tujec povedal, kako se imenuje, odkod je doma in da ga je pred 27 leti kot krmarja ladje, ki se je razbila, vrglo morje na to obalo. Poglavarjeva hči tukajšnjih prebivalcev ga je našla in ga je privedla k svoicem, kjer so ga začeli zaradi njegovega znanja neizmerno spoštovati. Po smrti poglavarja so zamorci nega izgovarili za poglavarja, in pri tem mu je tako dobro, da niti malo ne misli na to, da bi se vrnil v domovino.

Ko je tisti brzobjav z udarci na bobne oznanil, da leži belokožec na nabrežju, je takoj ukazal, naj ga prinese v vas. Ker se je pa bal, da se bo branil, ga je dal v spanju napasti.

Brodlomcu je bil več tednov gost pri zamorcih. Nato se je v spremstvu izurjenih vodnikov in lovcev vnovič odpravil na pot na obalo, in sicer v Akkro. Tu je mimo pravilne pripovedi o svoji rešitvi, sporočil tudi kot prvi novico o poglavarju-belokožcu v črni Afriki. Kmalu je odšla tjakaj odprava naravnoslovcev in učenjakov, da bi v varstvu belega poglavarja izsledili kaka nova znanstvena odkritja.

Samo na ta način nastaja tesna vez, ki je tako močna, da se prej potegnejo proge z obeh robov, kakor pa, da bi jo mogli razdreti. Sele ko porivač, ki drsi nazaj, razpre zobce, je razrešena vez obeh robov.

Porivač kovinaste zadrge veže in loči obe vrsti zobcev, ki so njih deli dobro vidni na desni z vzboklinami in vdrtinami.

Pri odpiranju je pa ravno narobe kot pri zapiranju. Zobci polzijo po vrsti z nasprotni strani in ukrivljeni porivač. Zdaj je vsak zobec dvignjen in vzboklina skoči iz vdrtine zobca, ki je zadaj. Potem se zobec pripogne na drugo stran, kjer je prostor. Zveza je ločena. Porivač, ki drsi nazaj nareja iste gibe z zobcem kakor pri zapiranju, le da zdaj v nasprotnem vrstnem redu. Vse se dogaja s porivačem, s tem bistroumno skrivljenim koscem, ki drsi sem in tja po zlebiču. Ta krivulja je pa tako majcena, da jo zagledaš le po daljšem opazovanju. Porivač je torej najvažnejši del vsega — Vse je neznansko preprosto in neznansko uporabljivo, vendar je malo ljudi, ki bi poznali to skrivnost.

Janezek je res plavač

Janezek je res plavač, učencem zmerom pomaga, kdor se plavati ne zna, rad Janezek pouk mu da, naj tovariš bo, naj brat Janezek pomaga rad, V šoli dobro še uči, ko je prost, v vodo hiti.

Danes sonce žge in kuha

Danes sonce žge in kuha kakor nora, primaruha. Kdor le more gre v vodo, kopati zdaj se je lepo. In veseli mladi rod, je v vodi vsepovsod. Zdaj se dobro šolarjem godi, šola več jih ne skrbi.

(Karel Čadež).

Kako je ime temu gospodu?

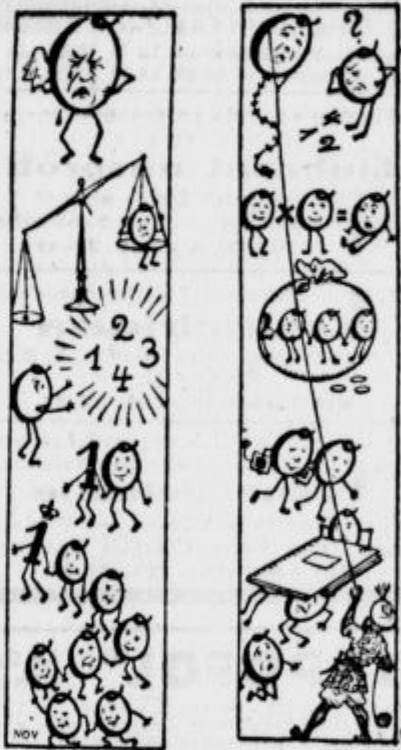
Nič - in vendar toliko

Ali ste že kdaj premislili, kako malo številskotrebujemo? Saj veste, da je prav toliko številskotrebujemo prstov na rokah. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 0: to je skupaj deset številsk. S tem pičlim številom številsk lahko označimo tudi največja števila in rešujemo najbolj zamotane račune. Toda vse številke bi nam malo zalegle, če ne bi imeli ničle. Saj ničle nismo imeli že od nekdaj, ampak smo jo z ostalimi številskimi znaki dobili šele v 9. stoletju po Kr., uporabljati pa so jo začeli šele čez 200 let nato!

Dotlej smo uporabljali samo rimske številke, ki jih dandanes še zdaj opazite na napisih javnih poslopij, kjer so z njimi označene letnice. Rimske številke pa niso nič drugega kot velike začetnice latinske pisave. Vsega skupaj je sedem črk: I, V, X, L, C, D in M. Za eno imamo I, za pet V, za deset X, za petdeset L, za sto C, za petsto D in za tisoč M. Števila nastanejo, če postavimo teh sedem črk druga poleg druge. Letnica 1942 = MCMXLII.

Nemara se vam je že čudno zazdelo, da nimamo rimske številke nobene ničle. Prav tako je posebno to, da je deset samostojna številka, medtem ko sestoji pri arabskem številčnem redu deset iz ene in iz ničle.

Učili ste se in dobro veste, da delimo številka na ednice, desetice, stotice, tisočice itd. Ednice imajo posebne arabske znake. Ednice so enomestne, desetice dvomestne, stotice tromestne, to se pravi, da jih označimo z eno, dvema, tremi številskami. Od desetice dalje pa se sleherna nova vrsta števil označi z eno ali več ničlami. In stejte, kolikor daleč hočete, pa dobite pri vsakem desetem številu na koncu ničlo, pa bodi število takšno ali takšno.

Ničla sama po sebi ni nič in si pridobi vrednoto le tedaj, če stoji za kako številko. Važno je, da je prvo število, ki je tvorjeno z njeno pomočjo, desetica. Na tem temelji vse naš sestav števil in vse vrste računanja. Naš številčni red je torej desetični ali decimalni.

Zdaj pa pomislimo, da pri nas pred 1000 leti še niso računali s pomočjo ničle in niso poznali še razdelitve na ednice, desetice, stotice. Saj tega ni mogoče storiti z rimskimi številskami, ki ne poznajo ničle. Pomislite, kako težko so naši otroci pred 1000 leti seštevali, odštevali, množili in delili! V rimskih številkah ni moči izražati ednice z enim mestom, desetice z dvema, stotice s tremi itd. Ondi je sedem (VII) iz treh črk, sto (C) pa iz ene same! Zatorej rimske številke sploh niso uporabne za težavne račune, kakršne mora dandanes skoraj vsak znati.

Rekli boste, da je ničla brez dvoma čudovita iznajdba. In to je tudi res. Vendar nam ni znano ime iznajditelja ali iznajditeljice ničle, kakor ne poznamo imena iznajditeljev našega najbolj važnega orodja, kot so plug, kolo, kolovrat, statve itd. Ničla, ta čudoviti pripomoček v računstvu, smo dobili od Arabcev, ko so v zgodnjem srednjem veku prišli celo do Španije. Po arabsko se ničla imenuje »cifron«, kar pomeni prav za prav »prazno«. Znak za ničlo je mogoče kako izpihnjeno jajce kot pomen praznine, ničla. Arabska beseda za znake števil »sifr« je že dokaz, da je »številka« ničla podlaga vsega bistva številsk, števil in računanja. Po francosko se imenuje ničla »zéro«, prav tako po italijansko in je videti, da je izšla beseda iz arabske »sifr«. Naša beseda »ničla« je iz »ničla« — ali »nula« — iz latinske »nullus« — to je nobeden.

A tudi Arabci niso iznajditelji ničle in drugih devetih številsk, dasi smo to dolgo mislili. Pač pa izvira ničla in druge, tako zvane arabske številke — iz Indije, odkoder so ti znaki prišli bržkone v prvih stoletjih po Kr. v Arabijo in istočasno tudi na Kitajsko.

Gostija

Strie Luka, nekoč največji siromak, a tudi največja dobitčina, je po prejemu glavnega dobitka v loteriji postal eden največjih bogatašev v mestu. Vsi sorodniki smo mu hoteli izkazovati kar največjo ljubezen in mu za njegov prvi dob v sijaju in bogastvu v trumih hodili čestitati. In strie, doborodren tepček, je vsem milim ljubezenskim izjavam verjel in nas vse ljube nečake in nečakinje ter brate in sestre povabil na prav posebno slavnostno gostijo.

Iz hotela je dobil dva kuharja, ki sta že dva dni naprej kuhala in cvrila v prelepi novi stričevi vili, ki si jo je kupil v najlepši četrti mesta. Baj je naj bi ob tej priliki tudi proslavil svojo zaroko z gospodično Miss Steepeldovo, svojo že dolgoletno prijateljico, ki mu je bila zvesta v siromaštvu, a mu bo še bolj v bogastvu. Zbralo nas bi se tedaj okoli trideset tet, stricov, nečakov in nečakinj ter nekaj bližnjih stričevih prijateljev.

Tisti glavni dan je bil že jutra nisem ničesar jedel, samo da bi bil moj želodec čim bolj kos neštetim dobrotam. In ker sem le reval uradnikček, mi je postrežnica že prejšnji večer morala v obleko priti posebne, za masčobo nepropustne žepce. In tako pripravljani na vse dobro, s praznim želodcem in velikanskimi žepi, sem točno deset minut pred dolocenim časom pozvonil pri stričevi vili. Dva lakajsta sta odprala vrata, eden pri vrtni ograji, drugi pri vili sami in se globoko priklanjala prisilecem. Skoraj vsi so bili že zbrani v salonu tik ob obednici. Sprejemal je strie sam in se na vsa usta smejal. Njegove prijateljice ni bilo še videti. Imela naj bi se prav danes jutraj vrniti z nekega znanstvenega potovanja, kajti bila je učenjakinja in ni zamudila nobene prilike za svojo duhovno obogatitev.

Okoli strica so se razgovarjali njegovi bratje in sestre ter nekaj starejših znancev. V kotu salona pa so na mehkih foteljih sedeli moji bratranec in sestrične, med njimi veseli Tonček in žalostni Jožek. Prvemu smo priklanjali naziv zaradi njegove brezskrbnosti in večnega humorja, drugemu zaradi

njegove suhe postave in večne lakote. Jožek je bil vedno lačen. Lačen, ker je bil mlad, ker je bil študent in ker je bil brez denarja in se je le z bormimi instrukcijami prepiral skozi življenje.

Pravkar je veseli Tonček dražil Jožka, da ga bo stric posadil poleg svoje misle Steepeldove. Kajti miss Steepeldova, morate vedeti, je bila prava sovražnica vsem materialnim dobrinam. Ni marala za najslastnejšo pečenko, ne za najslajšo torto in ne za najboljšo vino. Bila je vegetarijanka in abstinentka ter je živela le od kosčkov kruha, raznih prilik in solat ter vode. S prezirom je gledala vse mnogojedce, sladokuse in druge take nesrečneže, ki so v zemeljskih dobrinah videli višek užitkov. Zato so jo pa hudomušneži vabili na gostije, če so hoteli koga od gostov posebno razdražiti. Posadili so jo poleg njega in medtem, ko so prihajale najslastnejše jedi na mizo, je ona svojemu sosedu tako dolgo pridigala o škodljivosti mesa, slaščic in vina, da mu je navadno prigabila jed, čeprav ni to napravila iz zlobe, ampak so bile njene pridige le posledica njenega največjega prepričanja. Ze njen suh in koščen pojav je bil za vsekega živ memento pokore in samoodpovedi. Nismo mogli razumeti, kako sta se razumela s stricom, ki je bil kot mi naklonjen vsem dobrotam želodca. Toda pota ljubezni so čudovita in skrivnostna. Sicer pa bo on živel z njo, naj sam gleda, da bo prav.

Zalostni Jožek se je torej zaman otepal Tončkove nagajivosti. Ko me je zagledal, me je potegnil stran v kot in šepnil: »Ti, pojdiva no malo na pašo.«

»Paša« je bila nekdanja za naju ogled po slešičarskih izlozih. Ko sem bil v zadnjem letu študija, a Jožek v prvem, ava jo večkrat skupno mahnila na pašo, oba praznih žepov in želodcov ter obšla vse mesto in s tem vsaj našli najine oči.

Dočim se gruča okrog strica ni zmenila za naju in je Tonček še naprej zabaval drugo skupino in je tretja najmlajših pregledovala neke albume na mizi, ava se s Tončkom izmuznila skozi napoli odprla vrata obednice.

Miklova Zala

SPISAL DR. J. SKET. RISAL F. GODEC

365.

»Pokaži v dejanju svojo ljubezen!« reče osorno Almira. »Daruj življenje za Mirka, kakor ga hočem žrtvovati jaz! Se to noč bomo videli, katera od naju je vrednejša Mirrove roke, ti ali — jaz!« To je bilo občutljivi ženi Zaliki preveč. Srce ji je vztrepetalo in bolelost je prekipela do vrhunca. Obrnila se je k Almiri in rekla s povzdignjenim prstom:

366.

»Naj velja, nesrečno dekle! Še to noč bomo videli, katera ljubezen je močnejša, tvoja ali moja. V dejanju naj se izkaže, kolikšna je ljubezen zakonske žene!« Z mirnim prav prerokskim glasom pa nadaljuje: »Posvariti te moram, Almira! Ne izkušaj Boga, ne želi razrušiti zakonske zveze med mano in Mirkom! Le sam večni Bog more odvezati v nebesih, kar je zvezal tu na zemlji!«

367.

In obrnjena proti očetu Serajniku in svoji materi govori: »Z Bogom, oče in mati! Zdaj grem od vas. Rešiti hočem Mirka in njegove tovariše sužnosti in gotove smrti. Božja pomoč hodi z menoj!« Ko to reče, prime mladeniča Davorina za roko ter ga odpelje v skalnato votlino, da ga pogosti in se mu zahvali tako za novice, ki niso bile vesele, a so vendar govorile o njenem Mirku.

Za dobro voljo

Previdnost. »Povejte mi, zakaj ste pa vzeli tako mladega odvetnika za ta proces?«
»Ker imam vtis, da bo pravda dolgo tekla.«

Odrito. Dramski pisatelj nižje vrste, poln zapanja v prihodnjo slavo, gre s svojim prijateljem mimo hiše, kjer se je rodil pisatelj velikega imena. Na pročelju je blestela spominska plošča. Obadva se približata in bereta vklesano besedilo.

»Kaj meniš,« pravi dramski pisatelj, »kaj bodo po meni zapisali na hišo, kjer stanujem?«
»Samo dve besedi.«
»Kateri?«
»Stanovanje oddamo.«

Pred sodiščem. Predsednik: »Ste oproščeni. Dokazalo se je, da te ure niste ukradli. Lahko greste.« — Oproščene se zahvali, a se ne gane. Sodnik: »Ali niste razumeli? Ste prosti!« Oproščene: »Hvala. Prav. Pa...« Sodnik: »No, kaj, pa...?« Oproščene: »Ne vem prav, kako? Uro moram vrniti, ali je zdaj moja?«

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAF
Predstave ob delavnikih ob 16 in 18.15, ob nedeljah in praznikih ob 10.30, 14.30, 16.30 in 19.30
Filmsko vedomelo po noveli slavnega H. Sudermanna
Ljubezni nasproti
Eden najlepših filmov sezone!
Igralci: Frit van Dongen, Kristina Söderbaum
KINO MATICA - TEL. 22-41
Tvegana ljubezen — sijajni domiselniki
Kralj cirkusa
V glavnih vlogah: Clara Calamai, V. Riento, F. Coop itd.
KINO UNION - TEL. 22-21
Umetnost več kot ljubezen, več kot trpljenje, več kot lastno življenje v vefilmu
Večne melodije
Glasba: Mozart—Beethoven — V glavnih vlogah: Gino Cervi, Conchita Montenegro
KINO SLOGA - TEL. 27-30

„SAPOFOL“ La Saponella sintetica in fogli Sintetico milo v lističih
Saponi liquidi - detersivi - sapuni - liquidi in polvere - paraffina - sintetica - pagamento anticagato
Tekoča mila — šamponi tekoči in v prahu — sintetični parafin — plačljivo vnaprej
GIORES - Corso 28 Ottobre 31 - MILANO

Mali oglasi

Službe

Dobe:

Pomočnika in vajenca sprejem za pohištveno mizarstvo, Cerne Avgust, Vodnikova, Ljubljana, b

Kupimo

Omaro za obleko

dobro ohranjeno - kupim. Ponudbe s ceno na upravo »Slov.« pod »Omaro.«

Slamo

vsakovrstno - kupim. Plačam dobro. Ponudbe na Bergman Josip, Ljubljana, Poljanska cesta 85

Poizvedbe

za živali

Zelena papiga

je ušla v torek popoldne. Proti nagradi naj se jo vrne v trgovini »Ogled«, Mestni trg 3.

Berite Slovenca
in oglašujte v njem!

Sulla tua strada incontri ogni giorno tante vendite di biglietti della Lotteria di Merano! Ascolta il consiglio dell'amica invisibile che ti cammina allato: la Fortuna! Fermati e acquista un biglietto che può farti diventare milionario.

Na svoji poti srečuješ vsak dan toliko prodajalnih srečk Loterije di Merano. Poslušaj nasvet nevidne prijateljice Sreče, ki te spremlja. Ustavi se in kupi srečko, ki te lahko napravi milijonarja.

REGALA MILIONI
a chi acquista un biglietto per L. 12—
DARUJE MILIONE
tistemu, ki kupi srečko za Lir 12—

Umrl nam je naš ljubljani mož, oče, stari oče, tast, gospod

Andrej Cimerman

državni upokojenec

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v četrtek, dne 13. t. m. ob pol 4 popoldne v Zal, kapele sv. Andreja, k Sv. Križu. Ljubljana, dne 11. avgusta 1942.

Zalujoči: Angela roj. Lončar, žena; otroci, in sorodstvo.

ZAHVALA. Za vse izraze sočutja ob bolezni in smrti naše drage mamice, gospe

Marije Šteblaj

upokojena učiteljica

se tem potem najlepše zahvaljujemo. Predvsem se zahvaljujemo g. dr. M. Ahčinu za številne obiske v bolezni, g. šefu prim. dr. I. Marinčiču za skrbno zdravljenje, č. ss. usmiljenkam in osebju Zavetišča sv. Jožefa za požrtvovalno skrb in nego, vsem darovalcem cvetja in onim tovarišicam in tovarišem, znankam in znancem, ki so drago nam pokojnico obiskovali in slednjič spremili na njeno zadnjo pot. Vsem toplem in iskren: Bog plačaj! Ljubljana, dne 2. avgusta 1942.

Hčerki in ostalo sorodstvo.

Umrl nam je v 88. letu starosti, nadvse ljubljani soprog, dobri oče, stari oče, prastari oče, brat in svak

Anton Moljk

železniški upokojenec

previden s tolažili svete vere.
Pogreb nepozabnega pokojnika bo v četrtek 13. t. m. ob pol 15 iz Zal, kapele sv. Petra, na pokopališču k Sv. Križu. Ljubljana, dne 11. avgusta 1942.

Zalujoča žena, hčere in sinovi ter ostalo sorodstvo.

Giovanni Verga:

Tone Nevolja

Roman.

Zuppidda je zbesnela, ko je čula, kar ji je sestra Mariangela sporočila po donu Giammariji. Postavila se je na mostovž in vpila, da ona noče robe drugih, naj Santuzza dobro odpre svoja ušesa! Če bo videla dona Mihaela iti po njeni ulici, da mu bo iztaknila oči s preslico, ki jo ima v roki, navzlic pištoli, ki jo nosi na trebuhu, ker ona se ne boji ne pištol ne nobenega in da svoje hčere ne bo dala nekomu, ki je kralju kruh, ki je birač in ki je po vrhu še v smrtnem grehu s Santuzzo, povedal ji je to don Giammaria, pod spovedno molčečnostjo. Toda ona si je vtaknila spovedno molčečnost v copate, ko je šlo za njeno Barbaro. — Izrekla je toliko sramotenj, da sta morali Dolginka in sestrična Ana zapreti vrata, da bi jih ne čule deklice. In njen mož mjestur Turri, da bi ne zaostal, je tudi on razgrajal: »Če se mi pritaknejo repa, me bodo prisilili, da zagrešim nepremišljenost, sveti Bog! Ne bojim se dona Mihaela, massara Filipa in vse Santuzzine drhalit!«

»Molčite! Ali niste čuli, da massaro Filip nima več kaj opraviti s Santuzzo?« mu je skočila v besedo botra Venera.

Ostali pa so še dalje govorili, da je Santuzza imela massara Filipa, da ji je ta pomagal moliti, Gosja noga da je to videl. »Imenitno! Tudi massaro Filip potrebuje pomoči!« je ponavljal Pizzuto. »Ali niste videli, da je

prišel prosit in rotit dona Mihaela, da bi mu pomagal?«

V lekarni je don Franco nalašč klical ljudi, da bi zagnali vrišč nad godogbo.

»Povedal sem vam to, ali ni res? Vsi so enaki, oni lizci svetnikov, z vragom pod krilci! Lepo delo, kaj? Dva hkrati, da bi bil par! Zdaj ko bodo dali donu Mihaelu svetinjo, jo bodo obesili skupaj z ono Marijine Hčere, ki jo ima Santuzza.« Pomolil je glavo skozi vrata, da bi videl, če je njegova žena zgoraj pri oknu. »Ha! Cerkev in vojašnica! Tron in oltar! Vedno ista zgodba, pravim vam!«

Ni se bal sablje ne škropila in požvižgal se je na dona Mihaela, tako da je tega opravljal, ko Gospe ni bilo na oknu in ni mogla čuti, kar so govorili v lekarni. Toda donna Rosolina je temeljito pograjala svojega brata, čim je zvedela, da se je vmešal v ono nevičernost, kajti tiste, ki nosijo sabljo, je treba obdržati za prijatelje.

»Figo za prijatelje! One, ki so nam odvzeli kruh od ust? Jaz sem napravil svojo dolžnost. Ne potrebujem jih! Rajši oni potrebujejo nas,« je odgovoril don Giammaria.

»Reči bi morali vsaj, da vas je tja poslala Santuzza, pod spovedno molčečnostjo. Tako bi se sovražnost ne zvalila na vas,« je vztrajala donna Rosolina.

Vendar je vsem botram in sosedom, ki so prihajali brenčat okoli nje, da bi zvedeli, kako je bila odkrita ona prevara, ponavljala s skrivnostnim izrazom, da je nekaj tičalo pod spovedno molčečnostjo. Odkar je Gosja noga slišal govoriti dona Silvestra, da namerava ta spraviti Barbaro na tla s svojimi nogami, kot zrelo hruško, je šušljal: »To so vse spletke

dona Silvestra, ki hoče spraviti Barbaro na tla s svojimi nogami.«

Toliko je govoril, da je to prišlo na uho donni Rosolini, medtem ko je z zavahanimi rokavi kuhala paradižnikovo konservo in si je dajala opravka, da je pred ljudmi branila dona Mihaela; tako naj bi se vedelo, da oni prav za prav ne žele zlo donu Mihaelu, četudi je eden tistih od vlade. Dejala je, da je možki lovec in da mora Zuppidda sama skrbeti za čuvanje svoje hčere. Če pa je imel don Mihael druge spletke, se je to tikalo njega in njegove vesti.

»To je delo dona Silvestra, ki hoče Zuppiddo in ki je postavil dvanajst tarijev, da jo bo spravil na tla s svojimi nogami,« ji je povedala Osa, medtem ko je pomagala donni Rosolini pri napravljanju paradižnikove konserve. Prišla je prosit dona Giammaria, da bi vtepel pomisleke v glavo onemu lopovu stricu Križu, da je bil bolj trmast od mule. »Ali ne vidi, da je z nogami v grobu?« Ali hoče tudi ta pomislek nositi na vesti? je govorila.

Toda ko je začela zgodbo o donu Silvestru, je donna Rosolina na mah ubrala drugačne strune. Z dvignjeno kuhalnico in rdečo kot paradižnikova konserva je pričela pridigati proti moškim, ki se prilizujejo dekletom za možitev in proti opravljkam, ki stoje pri oknu, da bi jih imele za norca. Že tako so vedeli, kakšne sorte spogledljivka je Barbara. Toda čuditi bi se bilo, ko bi se dal prevarati tudi tak človek, kot don Silvester, ki se je zdel mož na pravem mestu in da nihče ne pričakoval od njega takega izdajstva. Nasprotno pa si je šel iskat nesreč z Zuppiddo in z donom Mihaelom, medtem ko je držal srečo v

roki in pustil, da mu je uhajala. — Če hočeš dandanes spoznati moškega, moraš pojesti sedem tovorov soli.

Toda don Silvester se je pokazoval, vodeč za podpadzduh dona Mihaela in nihče se jima ni upal reči v obraz niti besede o onih razgovorih, ki so krožili. Sedaj mu je donna Rosolina zaloputnila okno pred nosom, ko je tajnik z lekarnarjevih vrat gledal v zrak in ni obrnila glave niti, ko je na terasici stavila na sonce paradižnikovo konservo. Nekoč pa je hotela k spovedi v Aci Castello, ker je imela greh, ki ga ni mogla povedati svojemu bratu. Namenila je tako, da je slučajno srečala dona Silvestra, vprav ko se je vračal iz vinograda.

»Oh! Blaženi, ki vas vidi!« mu je pričela govoriti in se je ustavila, da bi se oddahnila, ker je bila vsa rdeča in zasopla. »Vam hodijo važne stvari po glavi, da se več ne spomnite starih prijateljev.«

»Nič mi ne hodi po glavi, donna Rosolina.«

»Meni so dejali, da vam hodi, toda to je neumnost, ki bi vam v resnici napravila preglavice.«

»Kdo vam je to povedal?«

»Vsa vas govori o tem.«

»Pustite jo, naj govori. In potem, ali hočete vedeti? Delam, kar je meni všeč, in če bom imel zaradi tega težko glavo, bo to moja skrb.«

»Čestitam,« je odgovorila donna Rosolina, rdeča v obraz. »To znači, da se pričujete zdaj hudovati, ko mi na tak način odgovarjate, tako da tega nisem pričakovala in sem vas do sedaj imela za razsodnega.«